

י ו ס ל ה י ו נ ה

תמוזטות התביעה נגד הרב מנדלסון הביאה למחאה וששון לחוגים הדתיים. חסידים רדפו ברחובות ומסדות מפלגתיים התמוגגו מנחת. בשכונות הדתיות בירכו הבריות איש את רעהו בברכת "מול טובי". עסקינות רמימעלה הביעו את התקווה כי הזמת "העלילה" תסלק את שינאת-האחייב. הנהלת המפלגה הדתית-הלאומית שיגרה לרב מנדלסון מיברק נלהב, בו קבעה כי "נתגלגלה זכות גדולה על ידו לסכל את ההסתה וההשמצה נגד היהדות הדתית".

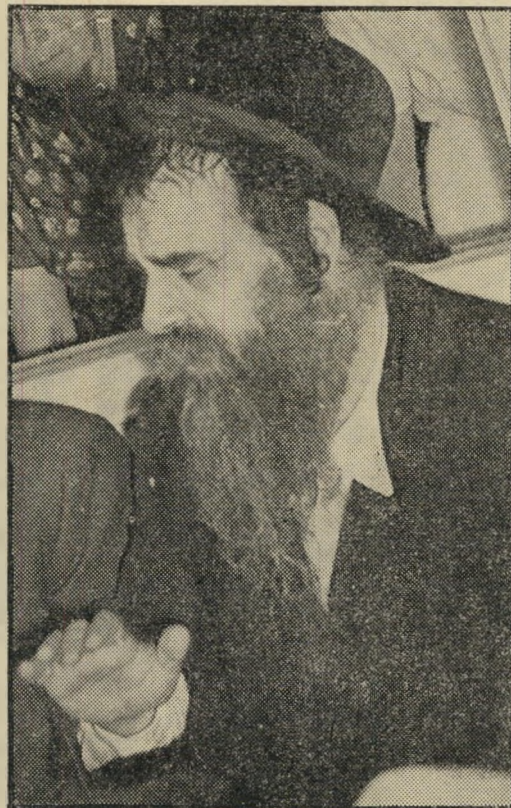
"עלילה?" "הסתה?" "השמצה?"
האם "העלילה" על היהדות הדתית כי היא חספה ילד? האם "העלילה" על שטרקס הזקן שהסתיר את יוסליה שוחמאכר מעיני הוריו?
האם "העלילה" על המושב קוממיות כי הילד החסוף, מוכה הגרול, החזק שם?

במצלת נפש אחת מידם, הרוח השלוה והבטחון מקננים בלבי ואני מקווה שזכות זו תעמוד לי.
כדאי לקרוא משפטים אלה פעמיים ושלוש. וכדאי להרהר בעדותו של ח"כ אגודת-ישראל, שלמה לורנץ, שהעיד כי "אננם בנוגע למיסיון הבעתי את דעתי שיש לעשות הכל למען הצלת ילדים, אולם בקשר לירידה לרוסיה אין דעתי כך. אין שזה דבר חמור, אין הוא מצדיק חטיפה".

במלים אחרות: הצלת ילד מן המיסיון מצדיקה חטיפה.

***

כר שפט מנדלסון הביא נזק עצום למדינה. הוא נסך בלטהון בלב הציבור הדתי הקיצוני, וחיוק את ידי חוספיה-הילדים של מחר. אולם הפכד זה ייצא בשכר, אם יעזור לאורחי ישראל להבין את כל עומק המשמעות הגורלית הטמונה בפסוקים המעטים שהובאו לעיל. פירושם:

ר' מנדלסון: ובכל זאת, איפה יוסליה?

בעצם, מדוע לא נמשך בדרך-מחשבה זו: **שמא עצם קיומו של יוסליה שוחמאכר לא היה אלא פרי דמיונם של מסיתים ומשמיצים? אולי הזוג שוחמאכר, ברוב זדונם, המציא את כל הסיפור? אולי לא היה קיים מעולם ילד בשם יוסליה שוחמאכר?**

אם כן, הבה נשכין שלום. נסלק את שינאת-האחים. נשים קץ להסתה ולהשמצה. נסכים כולנו כי אין ילד כזה, וממילא לא נחטף, ולא הוסתר, ולא הוברח לחוץ-לארץ, ולא הוחזק בתנאים בלתי-אנושיים, בידי כת חשוכה, החייה עדיין בימי-הביניים.

בקיצור: הבה נלמד מאותו שררית תורכי מפורסם, שיצא לכבוש את האי מאלטה, לא מצא אותו וקבע בדו"ח שלו לשולטאן: "מאלטה יוק!" — מאלטה איננה.

כך, על כל פנים, מבקשים דוברי הדתים לפתוננו.

***

ל נא נתפתה לרנע לתעמולה כוזבת זו המב' אקשת לערער את צלילות דעתנו. שום דבר בפרשת יוסליה שוחמאכר לא השתנה השבוע. נצחק זאת בחוצות ונקרא זאת מן הגגות:

הילד איננו!
הילד איננו!

שום דבר לא קרה בירושלים, זולת אחד: תביעה משפטית מגוחכת, שהוכנה עלידי קציני-מישטרה חסרי כשרון ושהוגשה עלידי יועץ-משפטי מתנפח וחסר-אחריות — התמוטטה כבניין-קלפים.

אך בית-המשפט, שנאלץ לזכות את הרב מנדלסון מפני שהתביעה לא השכיחה להביא נגדו אף שמץ של הוכחה משכנעת, לא הסתפק בכך. הוא קבע בפירוש כי יוסליה אמנם הוסתר בקוממיות בניגוד להוראת בית-המשפט הצליון, וכי הרב מנדלסון ידע על כך ולא עשה מאומה כדי שהילד יוחזר להוריו.

בית-המשפט הכריז, כי "התנהגות זו של הנאשם מהווה הפרה חמורה של חובתו האזרחית כלפי המדינה וכלפי הורי הילד!"

במשפט אחד זה חדר בית-המשפט אל לבליבה של פרשת יוסליה כולה.

***

כי זאת האמת היסודית: הרב מנדלסון, וכל המחנה שהוא שייך אליו, מצמצים על "חובתם האזרחית כלפי המדינה". בכך אין הם שונים בהרבה מנטורי-קרתא. ההבדל הוא, שנטורי-קרתא אינם מכירים כלל בקיומה של מדינת-ישראל, בעוד שהרב מנדלסון ושות' מכירים במדינת-ישראל כבה-עלית-נאוי — על תנאי שהמדינה לא תפרע להם לכפות את אורח-חיייהם על אזרחיה.

בשיא המשפט קרא הרב מנדלסון הצהרה, שנוסחה בזהי רות רבה, ושעברה על ספק ביקורת קפדנית של פרקליטו. **בהצהרה זו לא הודה, כמובן, בשום מעשה — אך קבע באורח חדי-משמעי כי הוא מוכן לעשות כל מעשה בלתי-חוקי הנובע מהכרתו הדתית:**

"אני מקווה שהמצווה שעשיתי אינה בניגוד לחוקי מדינת-ישראל. אבל אם מצווה קדושה זו היא בניגוד ללשון חוקי-המדינה — כי אז בשימחה בלבי אני מוכן לקבל עלי כל יסורים, כל שקיטותי מצוות התורה, שקיבלנו בסיני. זוהי מסורת היהדות. כך נהגו אבותינו ואבות-אבותינו, ועל כך קידשו שם שמיים ברביט.

... ייתכן כי אלמלא הייתי עושה להצלת ילד מסכנת המיסיון, לא הייתי יושב על ספסל הנאשמים באולם זה, אולם בוזאז היו תובעים ממני בבית-דין של מעלה על שמעלתי בתפקידי כרב וכמורה הוראה. אם זכיתי, ואני הרב הרשון בארץ-ישראל המובא לדין על שנתתי חלקי

אלוהים.
האומה העברית. החדשה רוצה במדינה, שחוקיה נקבעים עלידי הרוב.
העדה הדתית רוצה במדינה המבוססת על חוק שניתן בסניג, ושאינו בידי אדם לשנותו.
התפיסה הראשונה היא דמוקראטית, והיא מסכימה את ניבחר העם לשנות את החוק בכל עת, לפי השקפת-העולם המתפתחת של הרוב, תוך טובלנות כלפי מעוטם שומרי-חוק.

התפיסה השנייה היא טוטאליטארית, והיא מבקשת להטיל את הדיקטטורה של הקדוש-ברוך-הוא, באמצעות רבניו, על הרוב ועל המיעוט כאחד.

בין שתי תפיסות אלה לא תיתכן פשרה אמיתית. הדוגל באחת מהן, חייב לשלול את השנייה מעיקרה.

***

ש המאמינים כי "הזמן יעשה את שלו", וכי ברבות הימים תצטמצם התהום בין שני המחנות. זוהי אשליה מסיכנת. האמת הפוכה.

בראשית ימי המדינה בגד דויד בן-גוריון בעקרונ החינוך הממלכתי ומכר את האינטרס הלאומי העליון תמורת נזיד-העודשים של תמיכת המפלגות הדתיות.

החינוך הממלכתי האחד הנו, כיום, פיקציה גמורה.

בצד החינוך הממלכתי האמיתי, שתלמידיו לומדים לכבד את החוק, מקיימת המדינה בכספה את החינוך הדתי "הממלכתי" ואת החינוך הדתי ה"עצמאי", שתלמידיהם מתחנכים לקראת ההכרה כי ההלכה עומדת מעל לחוק. כך נזרע זרע הפורענות. דור האבות התפשר, איך שהוא, כי הדתיים והחילוניים נולדו באותו גשו, והבינו איש את שפת רעהו. ואילו הבנים, הגדלים בישראל בשני עולמות שונים, ושאלה גם אלה מחוננים בתקיפות צברית, עלולים באחד הימים להתנגש במלחמה-אחים נוראה. ההילוניים עודם משלים את עצמם כי קיימת פשרה, או לפחות הפוגה. אולם זוהי פשרה חרצודית, והפוגה חרצודית.

כי בעוד החילוניים מטיפים לפובלנות הדית, נמצא המחנה הדתי מזה י"ג שנים באופנסיבה מתמדת, ומתקדם צעד אחרי צעד.

***

אם אפשר לעצור את ההידרדרות לקראת מלחמת האחים? אני מטיל בכך ספק חמור. אדישות החילוניים אשמה לא פחות מתוקפנות הדתיים.

אילו היה הציבור החילוני קם היום ומפעיל את מלוא כוחו העצום, היתה התקדמות הדתיים נבלמה, ואפשר היה לשמור על סטאטוס-קו. אולם הכפייה הדתית עדיין לא הגיעה לממדים המעוררים את הרוב החילוני להתנגדות של ממש.

על כן תימשך התקפת הדתיים. אין היא יכולה להיעצר. התחרות בין הפלגים הדתיים השונים תכריח את כולם, ובכללם גם הפלג המתון-כביכול, להעלות את דרישותיהם ללא הרף. גם למנהיגים הרואים את הנולד, והמבינים שזו דרך הרת-שואה, אין ברייה אלא להשתתף במירוץ. הודות לחינוך הדתי, לריבוי הטבעי ולעלליה, נמצא המחנה הדתי בתהליך של גדול המוגרפי מתמיד, בשיעור של 1% עד 2% בין בחירות לבחירות. מצאיאות זו מגבירה את הלחץ.

כך, בהכרח של תהליך עקיב ובלתי-נמנע, מתקרבת המדינה באיטיות אך בבטחון לקראת נקודת-ההתפוצצות. כאשר הלחץ הדתי והכפייה הדתית יולידו את התגובה הנגדית המוחצת.

יקרה הרבר כאשר יקרה, בעוד שנתיים או בעוד חמש שנים — ההתפוצצות תהיה נוראה, והיא עלולה בנקל להגיע לשפיכות דמים.

***

ריאתי-הקרב "איפה יוסליה?" היא אות-אזהרה ראשון, רמו ראשון לבאות. בפרשת-יוסליה הצליחו הדתיים בפעם הראשונה לעורר נגד עצמם שינאה עממית אמיתית. כל מי שנתן להם יד בפרשה זו, מקבל על עצמו אחריות נוראה.

סובלנות המישטרה ופחדנות קציניה, בראשיתה של הפרשה, החמירו את התוצאות שבעתיים. יתכן שגם זה אחד הלקחים החשובים ביותר של הפרשה: מי שאינו קם להגן על מדינת-החוק הדמוקראטית ברגע הראשון של פגיעה בה, כשהדבר עוד אפשרי ללא הפעלת אמצעים חמורים, סופר שיאלץ להגן עליה בתנאים קשים יותר ללא שיעור, תוך נקיטת שיטות חריפות יותר לאין-ערור.

יום פסקי-הדין במשפט מנדלסון היה יום חג לדתיים. חג זה עזול לעלות להם ביוקר.

הציבור הדתי הקיצוני אינו מכיר בחוקי המדינה, ורואה בהפרתם מצווה קדושה. במי דה שחוקים אלה סותרים את אמונותיו.

הציבור הדתי הקיצוני אינו מכיר בבית המשפט של המדינה, במידה שיש סתירה בינו לבין "בית דין של מעלה"

עקרונות אלה אינם חלים על פרשת יוסליה בלבד, ולא על בעיית המיסיון בלבד.

לפי חוק המדינה, רשאי כל זוג הורים להעניק לבניו כל חינוך הנראה לו, כולל חינוך בבית-ספר נוצרי. לפי חוק הדת, חייבים הדתיים להפר כל חוק כדי להבטיח לכל ילד בישראל (ולא רק לבניהם שלהם עצמם!) חינוך יהודי דתי.

אולם חינוך הילדים הוא רק אחד מאלף שטחים, בהם מתנגשים חוק המדינה וחוק הדת.

הם מתנגשים לאורך כל חזיתות החיים הלאומיים — וזו שמנסה להעלים עובדה פשוטה זו, עושה שקר בנפשו ושקר בנפש המדינה.

***

כיתו ההיסטורית של יוסליה שוחמאכר, הוכתה שנקנתה במחיר האכזרי של יסוריו והרס נפשו, היא זאת: הוא מכריח אותנו להכיר בעובדה כי הנה מתגבשים בארץ שני מחנות, אשר התהום ביניהם מתרחבת והולכת. מצד אחד מתגבשת אומה, תרוצה בחוק האדם. מולה מתבצרת עדה, המאמינה בחוק